

ידי כך יוצקים לשני חלקי היממה תוכן רוחני. על פי הבנה זו, שיטת בית שמאי ברורה ומובנת: כדי לממש את מהותה של קריאת שמע לא רק במישור הזמן המיוחד לכל אחד מחלקי היממה אלא אף באמצעות התוכן המעשי המיוחד ומאפיין כל חלק ממנה – שכיבה בלילה וקומה בבוקר – יש לקרוא כל אחת מן הקריאות בדרך האופיינית לפרק הזמן שהיא נאמרת בו.¹

אולם בית הלל אינם דורשים אופן קריאה מיוחד ופוסקים כי "כל אדם קורא כדרכו", לא מפני שהם מקילים יותר או מפני שאינם רוצים להטריח. פסיקתם נובעת מהשקפת עולם שונה: הם גורסים שיש דרך אחרת לצקת תוכן רוחני לחיי האדם.

בית הלל מסתמכים על המילים "ובלכתך בדרך" ומסיקים מהן "שכל אדם קורא כדרכו". במילים אחרות, הדרגה העליונה של קבלת עול מלכות שמים היא כאשר יהפוך הדבר לחלק טבעי של החיים, חלק מדרכו של האדם. לדידם זוהי תכליתה העליונה של הפרשה הראשונה של קריאת שמע, העוסקת בהחדרת התוכן הרוחני לכל חלקי החיים וההוויה. כיוון שכך, אם יהיה הכרח לקרוא את קריאת שמע באופן המוכתב מלמעלה, תוצא הקריאה ממהלך החיים הטבעי של האדם. לפיכך מובן מדוע הגמרא סוברת כי "העושה כדברי בית שמאי לא עשה ולא כלום" (בבלי, ברכות יא ע"א). אף שבמבט ראשון נראה שבית שמאי המחמירים כוללים בשיטתם את שיטת בית הלל, שהרי לשיטת בית הלל אין זה משנה איך קוראים, **אין הדבר כן**. לשיטת בית הלל ישנה תביעה לקרוא "כדרכו" של אדם **דווקא**, כחלק אורגני מחייו. זאת ועוד, לדעת בית הלל אפשר לקרוא קריאת שמע אף בזמן שהולכים בדרך או בשעה שעוסקים הפועלים במלאכתם (שם), בלי לקטוע את שטף החיים הטבעי.

את שזירתה של קבלת עול מלכות שמים בחיי האדם אנו מוצאים גם בדין המובא בירושלמי שאפשר להפסיק בקריאת שמע אפילו באמצע פסוק: "ודברת בם" – מכאן שיש לך רשות לדבר בם" (ירושלמי, ברכות ב, א [ד ע"ב]).² קריאת שמע משתלבת במהלך החיים באופן טבעי כל כך עד שמותר להפסיקה בדיבור.

אם כן, לכאורה נראה שלפי שיטת בית שמאי דווקא מגיעים לדרגה שבה החיים בכללותם מתמלאים תוכן רוחני. אולם אם נבחן את הדבר לעומק נגלה שבדרכם של בית הלל האדם מגיע לדרגה נעלה יותר – מה שמתמלא בתוכן רוחני אינו רק ייצוג פורמלי של החיים אלא החיים הטבעיים עצמם.